॥श्री॥३७॥

॥श्रीरामविजयग्रंथसप्तत्रिंशतितमोध्यायप्रारंभः॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

।।राम।। श्रीमहागणाधिपतयेनमः।।जयजयराघवकरुणाकरा।।अवनिजाकुचभुषणमणिहरा।।रावणानुजपाळणा
।।१।। समरधिरा।।पुत्रपौत्राहितप्रिया।।१।।प्रतापसुर्यवंशविवर्धना।।मयजामातकुळकाननछेदना।।सकळदेवदा
रकवंध्यमोचना।।आनंदसदनाअक्षया।।२।।कौशल्याहृदयारविंदभ्रमरा।।भरतनयनपद्मादिवाकरा।।
सुमित्रासुतप्राणआधारा।।अतिउदाराअयोध्या [illegible] ।।३।।क्षमानंदारघुनंदना।।वदावें पुढें यथुरचना।।
तुझिलिळाजगन्मोहना।।तुचिबोलवियथार्थे।।४।। [illegible] ऐकावेंसावधान।।छत्तिसावेअध्याइंजाण।।२।। ।।श्रीराम।।
ज्ञाधिराजरघुनंदन।।राज्यासिबैसला।।५।। [illegible] शासहस्रवर्षे।।निर्विघ्नराज्यपुराणपुरुषें।।अयोध्ये ।।१।।
चेलोकेंसंतोषे।।विश्वसकळकोंदले।।६।।विदेह [illegible] दिवि।।जगन्माताप्रणवरुपिणि।।तेअयोध्यापतिच्यि
राणि।।ज्ञालिगर्भिणिपाहिल्याने।।७।।शास्त्रसंख्यामासभरतांजाण।।बोटिभरणकरिरघुनंदन।।तोसोहु
ळावाणितांपुर्ण।।भागेवदनशेषाचे।।८।।वसंतकाळिंक्रिडाविपिनाल।।राघवप्रवेशलाशिलेसहित।।अत्यं
तवनशोभिवंत।।नंदनवनाहुनिआगळे।।१।।वृक्षसदाफळआणिसघन।।माजिनदिसेसुर्यकिर्ण।।९।।

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

28

तेथेंशिलेचिंआंगेंखिळघरुनं॥राजिवनयनचिंत्रस्तअसे॥१०॥नानाऋक्षांच्याआज्याआजाति॥शिळेसिदावि
त्रिभुवनपति॥येकांतदेखोनिशिळेप्रति॥पुसतप्रितिनेराघव॥११॥म्हणेसकुमारेजनकबाळे॥तुजेहे
तातिकायडोहळे॥मनालआवडेलतेंयेवेळे॥मागसर्वहिपुरविन॥१२॥मगकिंचितहास्यकरुन॥जानकि
देताप्रतिवचन॥म्हणेयेकआवडरघुनंदन॥[illegible]च्यपरार्थ॥१३॥राजिवाक्षम्हणेत्याजसांडुनि॥
डोहळेसांगतकायमनिहुनि॥जेजेंमनापाहिजे[illegible]पुरविनजाणराजसे॥१४॥जनकजाबोलेयाउपरि॥
म्हणजाह्नुकुमरिचेतिरिं॥पवित्रऋषिपत्न्यामाझा[illegible]रात्रिराहावें॥१५॥घालुनियांत्रुणासन॥करावेंभु
मिवरिशयन॥कंदमुळेंभक्षुन॥सुचिर्भुतअसा[illegible]॥१६॥मनातम्हणेरघुनंदन॥पुर्विवनवासभोगिलेदारु
ण॥आठवुनिथायेचिमन॥भावउकाननईयेसे॥१७॥पुढिलभविष्यार्थजाणोन॥अवश्यम्हणेरघुनंद
न॥तुझिमनकामनाकरिनपुर्ण॥सत्यजाणसकुमारे॥१८॥याउपरियेकदारघुविर॥पुरिरक्षावयाजेयुसहोर॥
त्यांसयेकांतिसवेश्वर॥पुसताजालागुप्तभाव॥१९॥तुझिनगरींहिंडतांनिरंतर॥आकर्णिलाजनवार्तासमय॥

Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

॥श्रीराम॥ ॥२॥ लरिसेंसांगावेंसविस्तर॥ लोककायह्मणतिआह्मां॥२०॥ वंदीतिकिंवानिंदिति॥ येशाकिंवाअपेशास्थापिति॥
अन्ययअसेतुह्मांप्रति॥ सांगानिश्चितिकायतें॥२१॥ हेरह्मणतिनगरांत॥ राघवातुझेसर्वभक्त॥ सकळलोक
पुण्यवंत॥ येशावर्णितसर्वदा॥२२॥ परिरजकयेकवाचितदुर्जन॥ तेणेस्त्रियेसकेलेताडण॥ त्यारागेंस्त्रिरुसो
न॥ पित्रसदनाप्रतिगेलि॥२३॥ मोठारेंहोतिरेहुत [illegible]न॥ मगपित्यानेहातिधरुन॥ जामातगृहाप्रतिनेऊन॥ ॥विजय॥ ॥२॥
घातलिनलाजाहाला॥२४॥ लवतोरजककोपायमान॥ [illegible]गुराप्रतिबोलेवचन॥ ह्मणेइसमाझेंसदन॥ प्रवेशो
नेदिंनसर्वथा॥२५॥ मितोरामनव्हेंनिर्धारिं॥ रावणे [illegible] यानिंअंतुरि॥ षण्मासहोतिअसुराघरिं॥ तेणेमा
घारिआणिलि॥२६॥ आह्मिरजकशुध्धसाचार॥ [illegible] वेडाकाहाडणार॥ आमुचेयत्तिलनिर्धार॥ विप
रितकेसेंसोसेना॥२७॥ हेंअनुचितबोलेरघुनाथें॥ माघुतिनादिविचारिलेतें॥ तैसामितंपरयेयेचें॥ वरनईचेंन
पाहेचि॥२८॥ ऐसाचांडाळतोरजक॥ बोलिलातेणेनिंदक॥ ऐसेंऐकतांचिरघुनायक॥ परमसंतप्तपे
जाला॥२९॥ पाचारिलेलक्ष्मण॥ सांगेसकळवर्तमान॥ ह्मणेहेरजकेनिंदिलेंमजलागुन॥ जानकिसांगिनसौमित्रा॥३०॥

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

3A

दशमुखआदुनिसहकुळिं॥सुवेळेशिभणिलिजनकबळि॥विबुधपुरंधरस्वंद्रमौळि॥देवमंडळिसर्वहोति॥३१॥
सकळादिखतांतेवेळे॥जानकिनेदिव्यादिधले॥आशुनरजकलंछनबोले॥मजनसोसवेसर्वथा॥३२॥संसारम
येंनलवता॥योगीयाकिजेशिनमता॥तैशिचामित्यागिनसीता॥सुमित्रासुतासससहे॥३३॥तनुत्यागिजेसाप्राण॥
कोपत्यागिरेणुकारमण॥किंसंसारसंकल्पोतपोधन॥त्यागिजेस्सास्सासिपें॥३४॥किंहिंसकाहिंसासांडिपुर्ण॥किंमो
नित्यागिवाचाजाण॥किंसत्पुरुषमनापुन॥परनिंदात्यागिसिकीं॥३५॥श्रोत्रित्यागिदुराचार॥तैशिशितात्यागि
नसाचार॥यावरिसुमित्राकुमर॥कायबोलेराजा॥ऐका॥३६॥पाषांडिम्लेंच्छदुर्मति॥सदांनिंदितिवेदस्मुति॥
परिपंडितकाथत्सागिति॥जनकजापतिसांगहो॥३७॥मुळसर्निंदितिवायस॥परित्यागितिकायराजहंस॥
दर्दुरानिंदितिक्तमरास॥परिलोकमळणित्यागिना॥३८॥निंदकनिंदितिसंतांस॥परिविवेकिपुजिरात्रदि
वस॥तस्करनिंदितिर्हिदुस॥परिचकोरतेविटन॥३९॥यावरपोंजनकजामाता॥सहसानत्याग॥किजनक
दुहिता॥त्यारजकाचितलवता॥जिकाआतांछेदिन॥४०॥श्रीरामह्मणेतरिविशेष॥लोकनिंदितिरात्रदिवस॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

५

।। श्रीराम ।। ।। ३ ।।

ल्यणसिदींउठेनंरजकास ।। अंगिंदोषम्हणोनियां ।। ४१ ।। आलांसौमित्रहि विजाण ।। शिसादांडिवनिंनेउन ।। नाहितरिं
मिअपुल्याप्राण ।। त्यगिनआतांनिश्चयें ।। ४२ ।। ऐसेंबोलसंनिर्वाण ।। ताकाळउठिलालक्ष्मण ।। श्रमुहुर्लिस्यद
नें ।। जानकिचेंभवेशला ।। ४३ ।। परमविकळहोउन ।। जगन्मातेच्चेवंदिचरण ।। म्हणेपाहावयातापसारण्य ।। आज्ञा
दिधलिराघवें ।। ४४ ।। ऐसेंऐकतांतिश्चवाणि ।। हर्षलि वैदेहि राजनंदिनि ।। म्हणेडाहकेपुरविनचापपाणि ।। मागेंम
जबोलिले ।। ४५ ।। साचकरावयात्याचेवचन ।। तुम्हा [illegible] लक्ष्मण ।। तरिपंचवरात्रिक्रमोनिजाण ।। स्वस्वरये ।। विजय ।।
उमाधारे ।। ४६ ।। ऐसेंसौमित्रेंऐकतांकाणीं ।। अंसुं [illegible] निहुन ।। म्हणेनिस्लणेआतांपरतोनि ।। कैचेंयेणेमाउ ।। ३ ।।
ल्ये ।। ४७ ।। असोजानकिहर्षयुक्त ।। वस्त्राभरणेंव[illegible] ।। सौभाग्यद्रव्येंसवेंघेत ।। ऋषिअंगनापुजावया ।। ४८ ।।
मंगळभगिनिसौभाग्यसरिता ।। रथिंबैसलिहृपनलरता ।। लक्ष्मणरथपाकुनिलत्वरता ।। धुरेसिआपणबैसला ।। ४९ ।।
कोणासवार्तानकळलि ।। जान्हविलिरिंआणिलारथ ।। तोंअपशकुननेकाबहुत ।। जगन्मातेसजाणवती ।। ५० ।।
आडवेउरगमार्गाधावति ।। पतिवियोगेंपिंगळेवदति ।। वायसवामभागेंजाति ।। शोकसांगतिअत्यंत ।। ५१ ।।

The Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

5A

ऐसाअपशकुनदेखतां॥मनिदचेकेजनकदुहिता॥देवराप्रतिपुसेतत्वता॥चिन्हेंविपरितकांदिसति॥५२॥तव
तोभुधरअवसार॥सकुमारनेदिप्रत्योतर॥नयनिवाहातसेनिर॥कंठसद्गदझाला॥५३॥शिताम्हणेबंधुस
मेत॥सुखरूपअसोजनकजामात॥स्याचेंअशुभदुःखसमस्त॥तेंमजवरिपडोकां॥५४॥मगम्हणेदेवरासुमति॥
विलोकुनवनअणिअगिरिथि॥सत्वरजाउनयोध्याप्रति॥रघुपतिनिरोपसांगावया॥५५॥परिसोनबोलचीसर्व
था॥तरस्तपाहेरघुविरकांता॥पुढेंनौकेमाजिजनकदुहिता॥त्यासहितघात्तलि॥५६॥सुरनदिउतरोनतेवे
कि॥सत्वरपैलतिरशिघ्रनेति॥मागुतिरथमुंडी[illegible]पवनवेगेंचालविला॥५७॥परमभयानककानन॥नाहि
मनुष्याचेंदर्शन॥सिंकसर्पव्याघ्रपुर्ण॥वास्तव्य[illegible]तस्थळिं॥५८॥शितारमणेहाउभिकापीत॥कोणिके
डरांहिल्हिहाभागिरथि॥कांयेथेंऋषिआश्रमनदिसात॥तोतानिम्पिंतिमजकोठें॥५९॥विप्रवेदघोषकरितिव
नि॥कांअध्यापनायकोश्रवणें॥वेंकारवषट्कारध्वनि॥यागसदनिनदिसत्ति॥६०॥तोंगहनवनिनेवोनिर
थ॥सौमित्रम्हणेजनकदुहिते॥जानकिउतरोनिखालिंरस॥बैसविलिस्तियेगंरि॥६१॥तेंभुगर्भिचेंदिव्यरत्न॥वनि

म

॥श्रीराम॥ तावत्कालमुखमंडण॥किं तेंलावण्यभुमिचेंनिधान॥वनिलक्षुमणयाकिल॥६२॥किंसौंदर्यंनभिचेंनक्षत्र॥किंत्रिभु
॥४॥ वनपतिचेंक्षपापात्र॥अंगिच्यातेजेंअपार॥वनतेंकांउजळलें॥६३॥चंद्रिंबसेसदांकळंक॥त्याहुनिसुंदरजाव
निचेंमुख॥चपळेहुनितेंअधिक॥अळंकारसकळांचा॥६४॥असोत्रुणशेजेसशिळाबसउन॥सौमित्रकरिसाष्टांग
नमन॥खालसेंवदनकरुन॥पुढतउभागकत॥६५॥[illegible]क्षणकरानिलक्ष्मण॥पुढतिधरिरघ्ढचरण॥देवरा ॥विजय॥
चेंमुम्नवदन॥तटस्तपाहेजानकी॥६६॥सौमित्र:[illegible]गल्मोते॥तुजवनिसोडविलेंरघुनाथें॥त्याचिआज्ञा ॥४॥
अंतोरमाते॥घेउनिआलोंलक्ष्मणानियां॥६७॥रज[illegible]रलेंलक्ष्मणानी॥तुजसोडिलेंघोरवनि॥आतांरघुपतिचे
चरणमनि॥आठवितराहेंसुखें॥६८॥कमळणि[illegible]हुत॥तिजवरिविजपडेअकस्मात॥मगपक्षिणिचान
उरभेत॥तेविमुर्छितपडेशिता॥६९॥रुदनकरितसौमित्र॥रथालउजालत्वर॥तेथुनिपरतलाउन्मिळावर॥
कोठणमनकरोनियां॥७०॥वनदेवतादृक्षपाषाण॥वारणउरगपंचानन॥तयांशिविनवितलक्षुमण॥आनिकिजत
नकराहो॥७१॥पृथ्विआपतेजसमिर॥अवघेजलनकराहोस्वकुमार॥असोपवनवेगेंसौमित्र॥आयोध्यपुरपावला॥७२॥

5क

ईक्षडेम्छास्यावसन॥ उघडुनपाहेपद्मनयन॥ तोंदुरगेलालक्षुमण॥ उभिवाकोनठाकफोडि॥७३॥ बोहेउभारनसब
ता॥ म्हणेपरतवेगेंसुमित्रासुत॥ माझाअन्यायलोकोणता॥ काहोजालाटाकुनिमज॥७४॥ मासवेंधतल्हिक
रुनि॥ सांगरघुपतिसजाउनि॥ मियेकलेंदुर्बळकविन॥ कोणिकडेजाउबाले॥७५॥ म्हणेथांवधांवरघुनाथा॥ म्हणे
निढाकामरिजगन्माता॥ वनिम्हापदेंक्षहता॥ त्यं शिगेवर दावल॥७६॥ थरथरांकापेमेदिनि॥ पर्वतपक्षिरड
तिवनि॥ गजव्याघ्रमुर्छायेउनि॥ दुःखेंकरनिपडति॥७७॥ हंसमुक्तहारटाकुनि॥ शिनादेखतिरडतवनि॥
नृत्यकळाविसरोनि॥ शिखिंशोककरितांति॥७८॥ पसि[illegible]पदें[illegible]चंवि॥ शितेवरिकरितिसाउलि॥ जळकंकुमर
निसक्ळि॥ शितेवरिशिंपिति॥७९॥ वनगाईपुच्छेंकरुन॥ सितेवरिघालितिपवन॥ वनदेवताकरितिरुदन॥ शि
तादेविदेखोनिया॥८०॥ वनचरेंकलक्ळितिकांवगिं॥ रुदनकरितिदिर्घस्वरें॥ वैरभावविसरलितेअवसरिं॥ शो
केकरुनिजानकिच्या॥८१॥ अयोध्यापुरासलक्षुमण॥ पावलातेकांम्लानवदन॥ तोगुणसिंधुरघुनंदन॥ येकांतस
दनिबैसलासे॥८२॥ तेंउन्मिळावेंरयेउनि॥ भाळेंठेविलारामचरणी॥ करुणाणेवेंशिलाआठवुनि॥ अश्रुनयनिआणिले
॥८३॥

Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥श्रीराम॥ सौमित्र म्हणे रघुराया॥ स्वप्नवत हा संसार माया॥ चित्तीं ज्या रहस्य चिन्माया॥ लटकि जेशि मुळिंहुनि॥८४॥ नावरे
॥५॥ अत्यंत शोकसागर॥ परिकलबोध्वजाला रघुविर॥ आचमन करुनि समय॥ मौन्यें करुन बैसला॥८५॥ असो इकडे
जनकनंदिनि॥ जिचालिचालन दुःखवनि॥ मूर्छा यउनि तत्क्षणि॥ अवनिवरि पडतसे॥८६॥ मारुति उठहात
वेकुनि॥ रुदन करि धायामोकलुनि॥ म्हणे कोण ठाईं [illegible]नि॥ राहु आता राघवेंद्रा॥८७॥ भिन्न नाच अत्यंत दिन॥ ॥विजय॥
जो रामि आता येथेंच त्यजिन प्राण॥ तरि आत्महत्या यक [illegible] जे गमहत्या पडेल॥८८॥ कळपांतुन धेनु चुकालि ह ॥५॥
रणि यक्ता टवनि पडलि॥ किं जीवनेविण मासोळि [illegible] किजेंझि कां॥८९॥ नैषधराया विराणि॥ पुर्वि पडलि घो
रवनि॥ किं भिल्लीच्या वेशें भवानि॥ येकट क्रांतनि [illegible]डो॥९०॥ येकमार्ग न दिसे येथें॥ सव्य अपसव्य वनि हिं
डत॥ दिर्घस्वरें रुदन करित॥ तों नवल येक वर्तलें॥९१॥ सो वेदसुकें न्यावयाशि॥ वना आले वाल्मिक ऋषि॥ त्रिका
ळज्ञानि सत्य जो राशि॥ ज्याच्या तपाशि सिमा नाहिं॥९२॥ अवतारा आधि जन्मपत्र॥ जेणें रामकथा केलि विचित्र॥
तेणें जगन्मातेचा शब्द स्वर॥ कर्णि ऐकिला हिंडत॥९३॥ शिता देखिलां दुरुनि॥ जवळ येत वाल्मिक मुनि॥ ९४॥

म्हणेआमुचितपस्विवनि॥अघटीतकाययेथेंरूपें॥१४॥म्हणेकोणहेसुभद्रआणि॥किमुखपाहिलिम्हणवरदपिण॥
किंहेजनादिमुकपिजवाशिणि॥दर्शनघावयाअघटलि॥१५॥मगम्हणेजवळयेउन॥सांगमातहुआहेसकोण॥
कांशेविलेंघोरकानन॥कोणेंदुःखदिधलें॥१६॥मगबोलेत्रिभुवनमाता॥मिमिथुळेश्वराचिआहेंदुहिता॥राव
णांतकांचिआहेंकांता॥सौमित्रेंआतांस्पांडिलेंवनि॥१७॥अन्यायनसतांकिंचित॥टाकिलेंघोरअरण्यांत॥परदे
शिआहेंअनाथ॥नरिमाझातातकवणहे॥१८॥म[illegible]वोसननि॥माझेंनाववाल्मिकमुनि॥अयोध्यान
थकोदंडपाणि॥मजबरवेंजाणतअसे॥१९॥याचे[illegible]करिनिरंतर॥मजजाणतअसेमिथुळेश्वर॥तुझापि
ताआमुचामैत्र॥कन्यासाचारतुमाझि॥१००॥तुजहो[illegible]नपुत्र॥पित्याहुनपराक्रमिथोर॥तुजजेणेंघातलेंबा
हेर॥त्याचासुडघेतिल॥१॥मगजानकिशिहातिधरुन॥आलाआश्रमाशिघेउन॥तोंमोंबतेंमिकाळकेसपिकुन॥का
यवचेनबोलिले॥२॥म्हणतिहेकोणआहेतान॥यरम्हणेजानकिजगन्माता॥तांपिल्लणतितखता॥अनर्थघराशि
आणिला॥३॥असंतमोठेब्राह्मण॥टाकुनलौकिककुटीरकजन॥वसविलेंघोरकानन॥येथेंहेविघ्नआणिलेंकां॥४॥

The Rajawade Sanshodhak Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(४)

॥श्रीराम॥ ॥६॥

ईचेसुंदरपणअत्यंत॥इजवरिअपवादआलेबहुत॥इच्यापाईआह्माशिघाल॥होउपाहेयेरवारा॥५॥येकक्षणतिष्टता
यति॥जरिहेअसेलनिश्चींति॥तरियेथवरुनिभागिरथि॥अकस्मातआणिलहे॥६॥हेंजरिनकरीचेंजि॥तरिदेव
उविचवह्मणि॥ऐसेंऐकतांजनकनंदिनि॥भागिरथिउबारात॥७॥ह्मणेसागरकुळतारकमाये॥हरिचरणोद्भव
जान्हवितनये॥ब्रह्मचराहरफोडुनिस्वयें॥प्रघटलेशि[illegible]॥कमळोद्भवब्रह्मकावर॥शिवईंद्रादिसकळसुरवर॥ ॥विजय॥ ॥६॥
सत्यऋषिमुख्यसनत्कुमार॥निरंतरतुजस्तवि[illegible]ति॥[illegible]अनुमात्रस्पर्शतांनिर॥भस्महोतिपापेअपार॥मुमुक्षु
मनाचेदिव्यहार॥शिवमुगुटिंचेविदिसीस॥१०॥हे[illegible]मदुर्गोसाचार॥येकसरेंभरलासागर॥तरिनजकर
णेवेगवत्के॥जननियेधांवयेपंथें॥११॥तोयामा[illegible]पर्वत॥ऐसालोटआलाअद्भुत॥ऋषिजालेभयभित॥
पळतिआश्रमटाकुनियां॥१२॥येकशितेशिकरितिनमन॥मासेआश्रमजातिबुडोन॥आह्मासरक्षावयातुजविण॥
कोणिवेथेंदिसेना॥१३॥मगातिणप्रार्थुनिदेवेकी॥वोघानिश्चळचालविला॥सत्यसतिजनकबाळा॥ऋषिगर्जलि
सर्वहि॥१४॥सकळऋषिमिळोन॥करितिज्यानकिचेंस्तवन॥ह्मणतिमायेतुजवंचुन॥जवाकिआणिलिभागिरथि॥१५॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

7A

असोवाल्मिकेंअपुल्आआश्रमास॥आनिकिठेविलिपैयुस॥रुषिचेंसर्वयेकमत॥मातअयुमात्रफुटेना॥१६॥नवमा
समरतांचिपुर्ण॥शुभनक्षत्रशुभदिन॥माध्यान्हिआलाचंडकिर्ण॥तोंप्रसुतजालिजानकि॥१७॥रुध्यत्तापिस्त्रिया
घांवोनि॥जवळआल्यातयेक्षणि॥तोंदोघेपुत्रदेखिलनयनिं॥शशितरणिजयापरि॥१८॥प्रथमतोउपजतोधाकु
टाकेवळ॥मागुनउपजेतोवडिल॥असोदोघेउपडे[illegible]बाळ॥आवकेजावकेतयेक्षणि॥१९॥वाल्मिकगेलाहोतास्ना
नाप्रति॥शिष्यधांवोनिगेलेत्यापाशि॥सीतादोघेपुत्रजालेकैसि॥आलेम्हणोनिसांगितलें॥२०॥ऐसेंऐकतांचि
वचन॥येरेंकुशलहुलिंघेउन॥त्यानंकिजवळियेउन॥केलेंविधानशास्त्ररिति॥२१॥कुशावरिअभिषेकिलाबाळ॥
त्यासिनावठेविलेंकुशनिर्मळ॥आकर्णनेत्रघनि[illegible]केवळरामाचि॥२२॥लवकावरिनिजउनि॥धाकुटाअभि
षेकिलालक्षणि॥त्यासिलहुनावठेउनि॥सोहळाकेलावाल्मिकें॥२३॥शुध्यपक्षिवाढेचंद्र॥किंपळोपळवाढे
दिवाकर॥तेदोघेराघवकुमर॥तैसेवाढोंलागले॥२४॥दोघांचेंलालनपाळण॥वाल्मिककरिअनुदिन॥तेषि
बाळकांतदोघेजण॥क्रिडाकरितिनिरंतर॥२५॥सप्तसंवत्छरहोतांपुर्ण॥वाल्मिकैशुरबाणुन॥आरंभिलेंमुंजि

Joint project of [illegible] Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

॥श्रीराम॥ ॥७॥

बंधन॥ मेळोनऋषिबहुत॥२६॥ त्यारादिवसपर्यंत॥ जोजोपाहिजेपदार्थ॥ सर्वहि कामधेनुपुरवित॥ जाले

कसभवघेऋषि॥२७॥ बाळेंसुंदरदेखोन॥ बहुऋषिदेतिवरदान॥ वाल्मिकेंवेदाध्ययन॥ दोघांकडुनकरविले॥२८॥

शाउश॥ स्त्रीप्रविणजाले॥ सकळपुराणकरतळामळें॥ मगरामचरित्रपढविलें॥ शतकोटिग्रंथजो॥२९॥ बाळकांचेज्ञा

नवेकुवत॥ अधिकाधिकतर्कस्फुरत॥ मगमंत्रशास्त्र[illegible]स्त॥ वाल्मिकमुनिसांगतयां॥३०॥ मगधनुर्वेदपढउ ॥विजय॥ ॥७॥

न॥ हातिदेलधनुष्यबाण॥ युध्यकलिसांगेपुर्ण॥ [illegible]वीरतिहो॥३१॥ असोतलुदशविद्याचौसष्टकळा॥

वाल्मिकेंशिकविदोघांबाळां॥ ऋषिपुत्रांच्यासवें[illegible]उनदोघेहिंडति॥३२॥ नानाकौतुकगोष्टिबोलोन॥

रंजविलिजानकिचें मन॥ वंदमुळेंआणुन॥ मालेप[illegible]ले॥३३॥ सत्संगहोतांविदेस्त्र॥ प्राणिविसरेस्संसार

दुःख॥ तैशिजानकिविसरेसकळिक॥ खेदमागिल[illegible]चेनि॥३४॥ दशवर्षहोतांपुर्ण॥ मृगयेशिजातिदोघेजण॥

नानाश्वापदेंमारुन॥ आणितिवोढुनिदावावया॥३५॥ येकेदिवशिवनिहिंडत॥ तोपर्वतमस्तकिंध्यानस्त॥ ये

कश्रृंगितपकरित॥ वाल्मिकाचाबंधुतो॥३६॥ तोमृगवध्याधरनिपुर्ण॥ कुशेंविधिलाताकुनिबाण॥ ७॥ ७॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

8A

त्स्यातत्काळगेलाप्राण॥ प्रेतवोढुनिदोघेनेति॥३७॥वाल्मिकपुसेजवळयेउन॥कायेतेआणितांवोढुन॥येरह्मणति
मृगवधुन॥आणिलातुझाकारणें॥३८॥आतांयाचेंचर्मकाढुन॥तुझाकारणेंकरुंआसन॥वाल्मिकपाहेविलोकुन॥
तवतोबंधुपडियेला॥३९॥वाल्मिकह्मणेदोघेजण॥आणिवारजोल्हपुर्ण॥ब्रह्महत्याकरुन॥कैसेआलांवनांतरिं॥४०॥
बंधुचेवतत्कर्मेसकळिक॥विधियुक्तकरीनवाल्मीक॥ [illegible] किंपाशिंताकाळिक॥वर्तमानसंगितलें॥४१॥तवतोबो
लेहासोन॥तातासुर्यवंशआमितिदृष्ण॥यवरि [illegible] कारविण॥तुह्मिचकेलेंबाळपणिं॥४२॥परमघोरदेहैल
निवार॥तुमचातुह्मासफळलामंत्र॥आतांयाच्यादोषासिपरिहार॥करावाजिसर्वथा॥४३॥तोंवाल्मिकबोलेवचन॥
ब्रह्मकमळेंसहस्त्रआणुन॥आवेकर्चावाउमारमण॥तरिचजाईलब्रह्महत्या॥४४॥तोदोघेबोलितितेवेळे॥ताता
कोठेंआहेतब्रह्मकमळें॥तेसांगायेचवेळे॥घेउनियेतोंदोघेहि॥४५॥मगबोलेमुनेश्वर॥अयोध्येसमिपब्रह्म
सरोवर॥परिलेकमळेंपूअपार॥रक्षितितिविरामाचे॥४६॥तेब्रह्मकमळेंनेउन॥राघवकरिलोशिवार्चन॥माहा
बळियरक्षितिपुर्ण॥रात्रंदिनमोवलो॥४७॥गद्गदांहांसलिदोघेजण॥कमळेंआणुनलगत्तांक्षण॥तरिसुमचे

॥श्रीराम॥ ॥८॥

शिष्यपुर्ण॥ निश्चयजैसेंजाणिजे॥४८॥ तेयेहुलांतअसेलरक्षण॥ त्यासिहिशिक्षालाउंपुर्ण॥ जरिस्वयेंआलारघुनंदन॥
त्यासिहिधरुनआणुयेथें॥४९॥ धनुष्यासलाउनिबाण॥ चपळचालिलेदोघेजण॥ जैसेसिंहदिसतिलाहान॥ परि
त्रतापअतिविशेष॥५०॥ किंशशिसुर्यलाहानदिसति॥ परिस्वप्रकाशेंउजळेदिसति॥ लाहानचिदिसेविप्रअगस्ति॥
परिसरितापतिप्राशिल॥५१॥ तैसेतेधाकुटेवीर॥ वेगेंपावलेतेअश्वसरोवर॥ कुशेंप्रवेशोनिसमय॥ कमळेंतेकांसो॥ विजय॥
डिलि॥५२॥ तवतेविरखवरवाकले॥ लहुवेंशस्त्र[illegible]उडवें॥ रक्षकबहुतप्रेतकेले॥ उरलेपळालेअयोध्ये ॥८॥
शि॥५३॥ रामाशिसांगतिवर्तमान॥ रिषिबाळकआ[illegible]जण॥ तिंहिंसबळयुध्यकरुन॥ कमळेंघेउनिगेलेपैं॥५४॥
आश्चिर्यकरिरघुपति॥ केवढिबाळकांचिशक्ति॥ [illegible]केउदोघेनिचालि॥ कमळेंघेउनित्वरेने॥५५॥ वाल्मिक
पुढेंकमळेंठेविति॥ रिषिआश्चिर्यकरितिचित्तिं॥ तरसपाहोशितासति॥ अगाधकर्त्तव्यबाळकांचें॥५६॥ मगनुतन
शिवलिंगनिर्मुन॥ सहस्त्रकमळिंकेलेंपुजन॥ असहस्रेचपुर्ण॥ निरसुनिगेलेंतेधवां॥५७॥ येकेदिवशिंदोघे
जण॥ तुरितजोंध्यानविचेचरण॥ लवसांकुशाविरखवचन॥ बोलतांजालातेकाळिं॥५८॥ आम्हिजन्मलोंकोण्यादेशि॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai. "

१८

कोणे ग्रामि कोण वैरिशीं ॥ आमुचा पिता निश्चयेंशीं ॥ सांग कोण लोभा आलें ॥५९॥ शिला ह्मणे अयोध्यानगर ॥ सुर्यवं
शिं अज राजपुत्र ॥ दशरथ नावें नृपवर ॥ प्रचंड प्रताप ज्याचा ॥६०॥ त्याचे राम लक्ष्मण भरथ ॥ चौथा शत्रुघ्न विख्या
त ॥ त्यांत रावण लंक प्रतापवंत ॥ तुमचा पिता जिंकिजे ॥६१॥ रजकें निंदिलें ह्मणोनी ॥ मज सोडविलें घोरवनि ॥
लेकी जगन्मोलचनयनि ॥ अश्रु आलि बोलत ॥६२॥ वर्तमान ऐके कोणि समस्त ॥ दोघे हि ज्ञाले परमत्तस ॥ म
गशिल्ये समाधान बहुत ॥ करिते ज्ञाले तत्क्षिं ॥६३॥ तेणें द्वादश वर्षे पर्यंत ॥ अवर्षण पडलें अयोध्येंत ॥ सति
सोमलि अद्भुत ॥ सृष्टि समस्त गेलि पें ॥६४॥ जैसें सघोर कांतार ॥ तैसें केवि ढिण अयोध्यानगर ॥
घन न वर्षे अणुमात्र ॥ गाई विप्र गांजिले ॥६५॥ वारा ... पुसे रघुनंदन ॥ कां हो पडलें अवर्षण ॥ यनु ह्मणे ज
पराधें विण ॥ सत्ति बाहेर घातलि ॥६६॥ जानकि असे सिद्धरत्न ॥ सकळ पतिव्रतांचें मंडण ॥ सत्वशुभि गेलि नि
घोन ॥ तरिच अवर्षण पडियेलें ॥६७॥ तरि अश्वमेध महायज्ञ ॥ राघवा करावा संपुर्ण ॥ घोडा पाहोनि निर्वा
मकर्ण ॥ पृथ्विवरि सोडावा ॥६८॥ नगरा रयुति रियेक योजन ॥ मंडप घातला विस्तिर्ण ॥ दुत पाठउन संपुर्ण ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥श्रिराम॥ मुनेश्वरमेळविले ॥६९॥ बिभिषणसुग्रिवास ॥ बोलाउं पाठविराघवेश ॥ तोंदकासहितअयोध्येस ॥ येतेजालेते
॥१८॥ वेळे ॥७०॥ नळनिळअंगदजांबुवंत ॥ शरभगवाक्षिबळाद्भुत ॥ वान्नरपालेसमस्त ॥ अष्टादशपद्मेंपै ॥७१॥ सर्व
सामग्रिकेलिपुर्ण ॥ मगवशिष्टआणिरघुनंदन ॥ अश्वमेधकेलुनिशामकर्ण ॥ निवडिलापुर्णसुलक्षणि ॥७२॥ सु
वर्णपत्रिकातेवेळिं ॥ बांधिलिशामकर्णाचेभाळिं ॥ [illegible] सर्वारिलिहिलआवळि ॥ ऐकाश्रोतेसकळहो ॥७३॥ ॥विस्तर॥
अयोध्याप्रभुदशरथनंदन ॥ रावणांतकबंधमोचन ॥ [illegible] कर्त्याविभुषण ॥ शामकर्णसोडिलातेणे ॥७४॥ ॥१९॥
जोकोणिअसेलबळिवंत ॥ तेणेघोडाधरावायथार्थ ॥ शोडशापद्मेंदळासहित ॥ शत्रुघ्नरारवतपाठिसि ॥७५॥
घोडापुजुनिराजिवनेत्र ॥ मस्तकिंबांधिलेदिव्यपत्र ॥ शत्रुघ्नकरीनमस्कार ॥ दळभारेशिंनिघाला ॥७६॥
शत्रुघ्नाशिम्हणेरघुनंदन ॥ सोळावेद्विवशींयावेपरतोन ॥ सकळपृथ्विजिंकोन ॥ नृपसांगातेंआणिजे ॥७७॥
मगसुवर्णप्रतिमासुंदर ॥ ज्यानकिचिनिर्मिलिपरिकर ॥ मगतेप्रतिमेसहितरघुविर ॥ यज्ञदिक्षाघेतपै ॥७८॥
जैसाकिर्णचक्रांतदिनकर ॥ किंनिर्जरामाजिअमरेश्वर ॥ तैसायज्ञमंडपिंरघुविर ॥ ऋषिसहितशोभत ॥७९॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(१०९)

सुग्रिवबिभिषणमारुति॥ यज्ञमंडपाभोंवतेराक्षिति॥ सुमंतअरथउन्मिळापति॥ सदानिष्टतिराघवापाशिं॥८०॥ जेजेस्वा
मियिच्छागदिपुर्ण॥ तेतात्काळकेरतिजाणुन॥ सोसोहळकोदेवगण॥ विमानिंबैसोनिपाहाति॥८१॥ ईच्छेउत्पन्नहोंइजिंहिंत
पुर्ण॥ आतमाहाविरशत्रुघ्न॥ सकळराजेयतिशरण॥ करमारघवनिसांगाते॥८२॥ तेचिकाळिंपाताळिजाण॥ ऋषि
आरंभिताजालायज्ञ॥ तेणवाल्मिकबलाउन॥ केलो … घेंच॥८३॥ पाताळासगेलातेकारुषि॥ तेणेआज्ञाकेलि
लवकुशि॥ बारमाझियाउपवनाशि॥ रक्षावेंतुवां … ॥८४॥ ऐसेंबोलोनिपाताळी॥ वाल्मिकगेलातेवेळी॥ कु
शाहिदुरखचनिप्रवेशला॥ फळेंमुळेंआणावया॥८५॥ … उपवनरक्षित॥ स्वेंबुदुबाळकेंबहुत॥ नानाक्रिडाबि
नोदकरित॥ वृक्षछायेशिबैसले॥८६॥ अष्टवर्षिचे … कुमार॥ कटिंकौपिनसुंदर॥ मस्तकिंशिखापरिकर॥ मुंजि
मेखळसांडलितियांच्या॥८७॥ घोडाश्यामकर्णधांवत॥ आलात्याच्चपंथेंअकस्मात॥ ऋषिपुत्रांसलहुदाविलं॥ पा
हारयेतघोडाकैसा॥८८॥ मगाशिंतासुतेंधांवोन॥ रोडिसधरिलाश्यामकर्ण॥ कपाळिचेंपत्रसोडुन॥ वाचितांज
लातेकाळि॥८९॥ पत्रार्थपाहुनिसमस्त॥ बहुगदगदांहासत॥ बळियाकायरघुनाथ॥ त्रिभुवनिंथोरजाहाला॥९०॥

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(11)

॥श्रीराम॥ ॥१०॥ कायत्याशिचव्यालिंजननि ॥ कायनिर्वैरज्जलिअवानि ॥ तरिकैसाघोडासोडुनि ॥ नेईलआतांकवळें ॥ १९१ ॥ माझिप्रति
ज्ञाहेचिआतां ॥ धरिलाघोडासोडिंमागुना ॥ तरिशितेचेउदरिंतखला ॥ जंतआस्त्रिउपजलें ॥ १९२ ॥ अश्वोतमाचेनेत्रपुसोन ॥
कौतुककरनयापटिमान ॥ उत्तरिचिरगळांघासुन ॥ बंधिलानेउनिकेंळिशी ॥ १९३ ॥ ऋषिपुत्रांसतेकांह्मणत ॥ पाहारे
घोडाकैसानाचत ॥ ऋषिबाळेंसमस्त ॥ पोटबडविसमयेंकरोनि ॥ १९४ ॥ कोणारायाचाघोडाआला ॥ तोनुंवाचबळेंधरिला ॥
परिआह्मिसांगतोंलयाला ॥ लहुवेंबांधिलाह्मणोनि[illegible] ॥ १९५ ॥ लहुतयांप्रतिबोलत ॥ आमुच्यिचनिश्चयेंहिवस्त ॥ आ ॥विजय ॥१०॥
पुलिआपणास्वेसांसत्य ॥ शंकायेथेंकायाशि ॥ १९६ ॥ [illegible]परिशिक्षाकरनि ॥ यां ॥ दिसालाविनसकळसैत्रियां ॥ सों
विरआलयांवोनियां ॥ अश्वरक्षकपुढिलडे ॥ १९७ ॥ [illegible]नरहेरखोन ॥ विरपुसतिदयाळुन ॥ कोणेहारशामकर्ण ॥
कर्दिकिशिबांधिला ॥ १९८ ॥ लेंकुरेंबोलतिभिउन ॥ येलोकिशोरशामकर्णनयन ॥ आनेचतसोबांधिलाआयुन ॥ त्याचे
कोनकापाहो ॥ १९९ ॥ रामविजयग्रंथपावन ॥ त्यामाजिलहुकुशाचेंआख्यान ॥ कथाअमृतहुनिगोडगहन ॥ भक्तज
निपरिसावि ॥ २०० ॥ ब्रह्मानंदश्रीधरवर ॥ जानकिहृदयकमळभ्रमर ॥ अगाधतयाचेंचरित्र ॥ स्वक्तिसरशतकोटि ॥ २०१ ॥
रामविजयग्रंथसुंदर ॥ संमतवाल्मिकनाटकाधार ॥ सदापरिसोतचतुर ॥ सप्तत्रिंशतिमोध्यायगोडहा ॥ २०२ ॥ छ ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com